

AK

AK

AK

AK

AK

AK

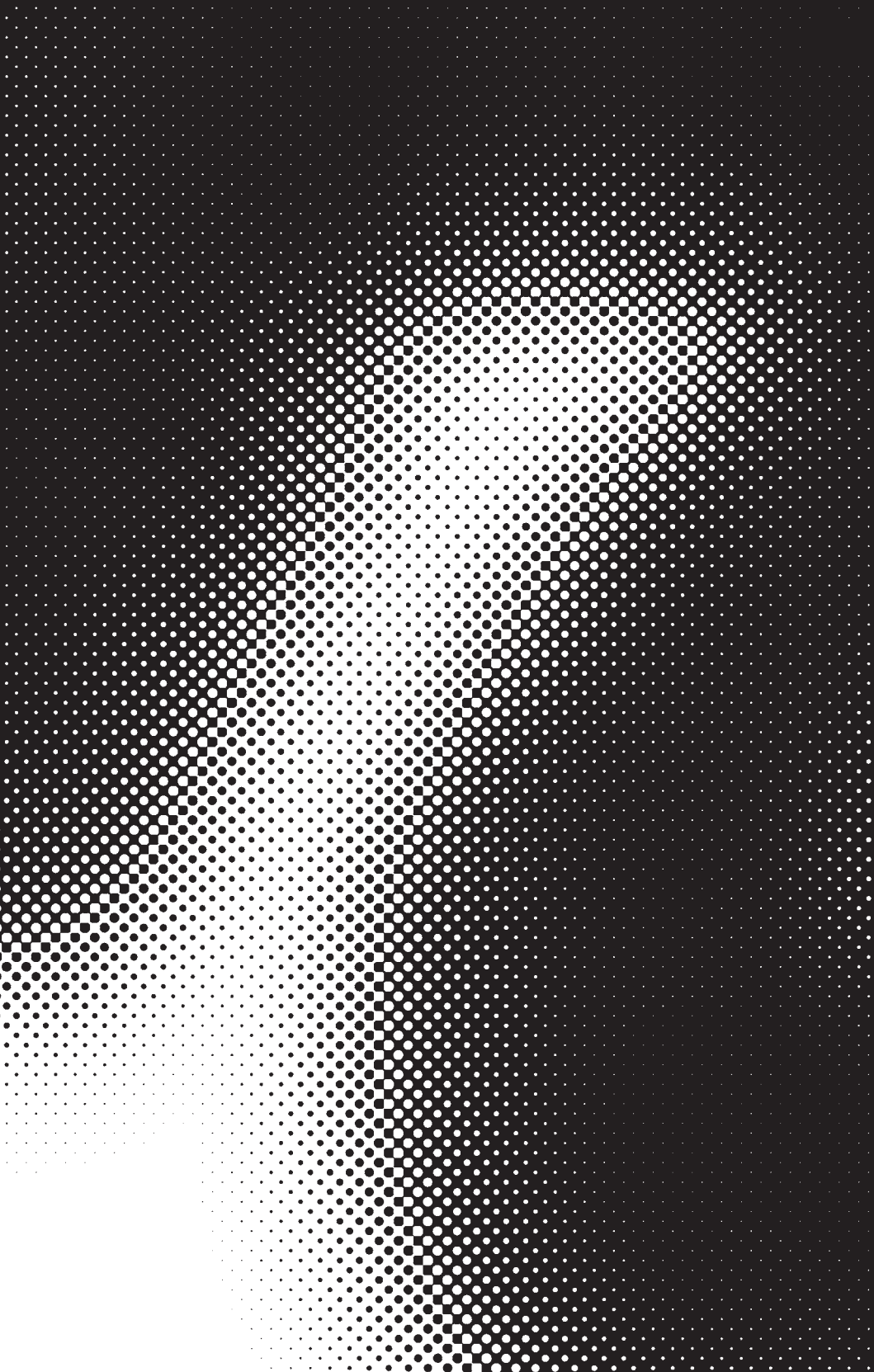
AK

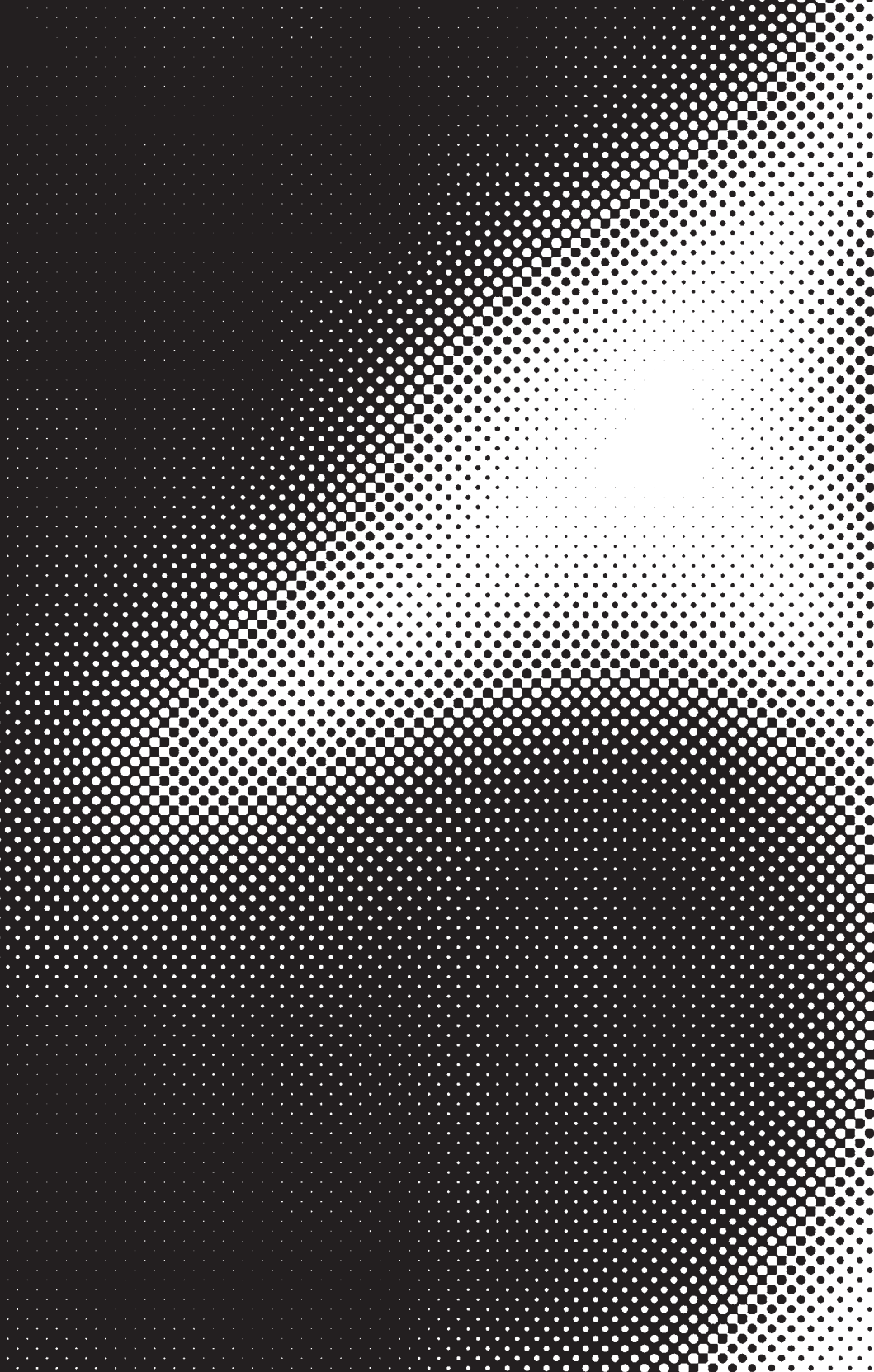
AK

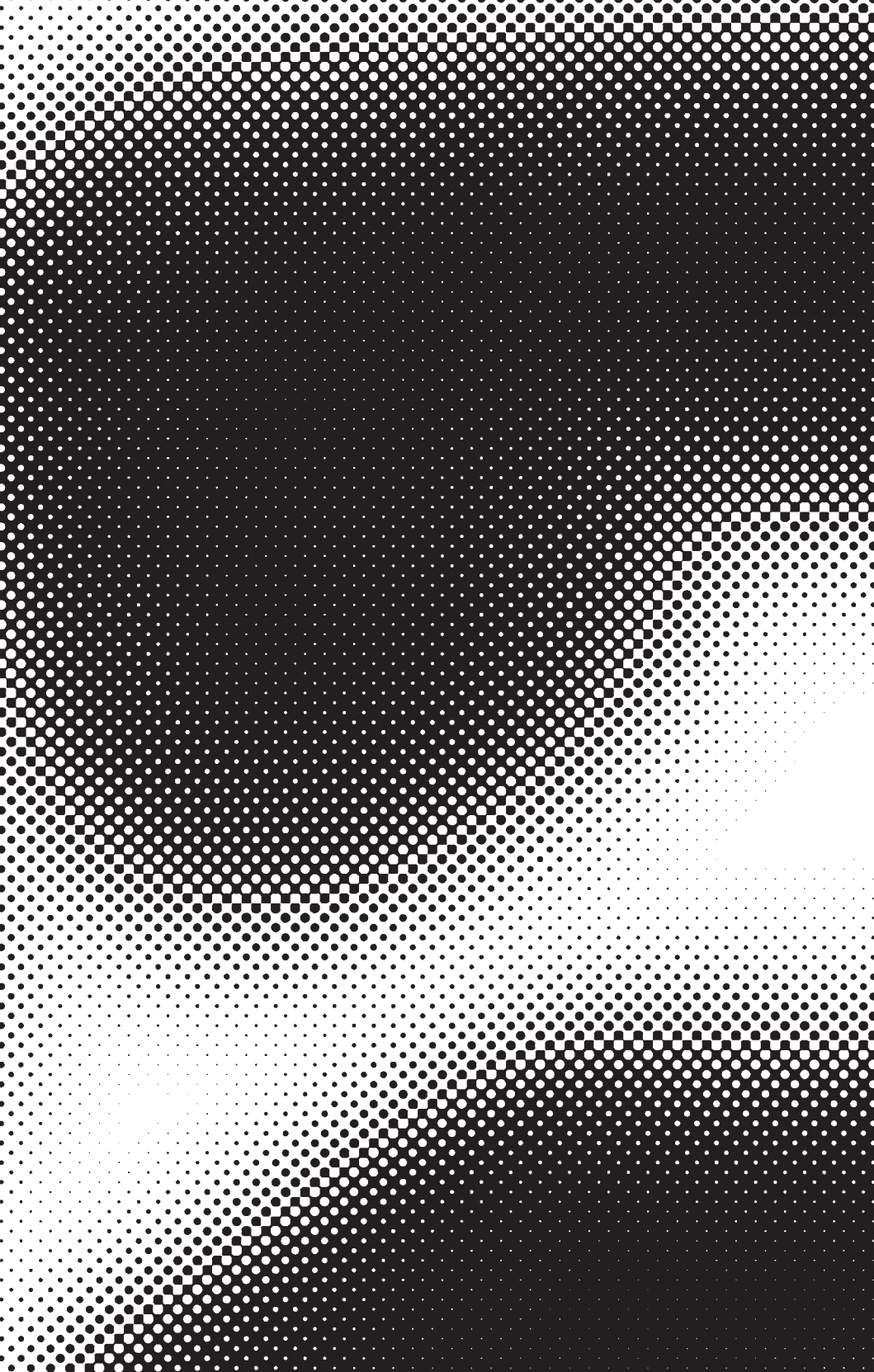
AK

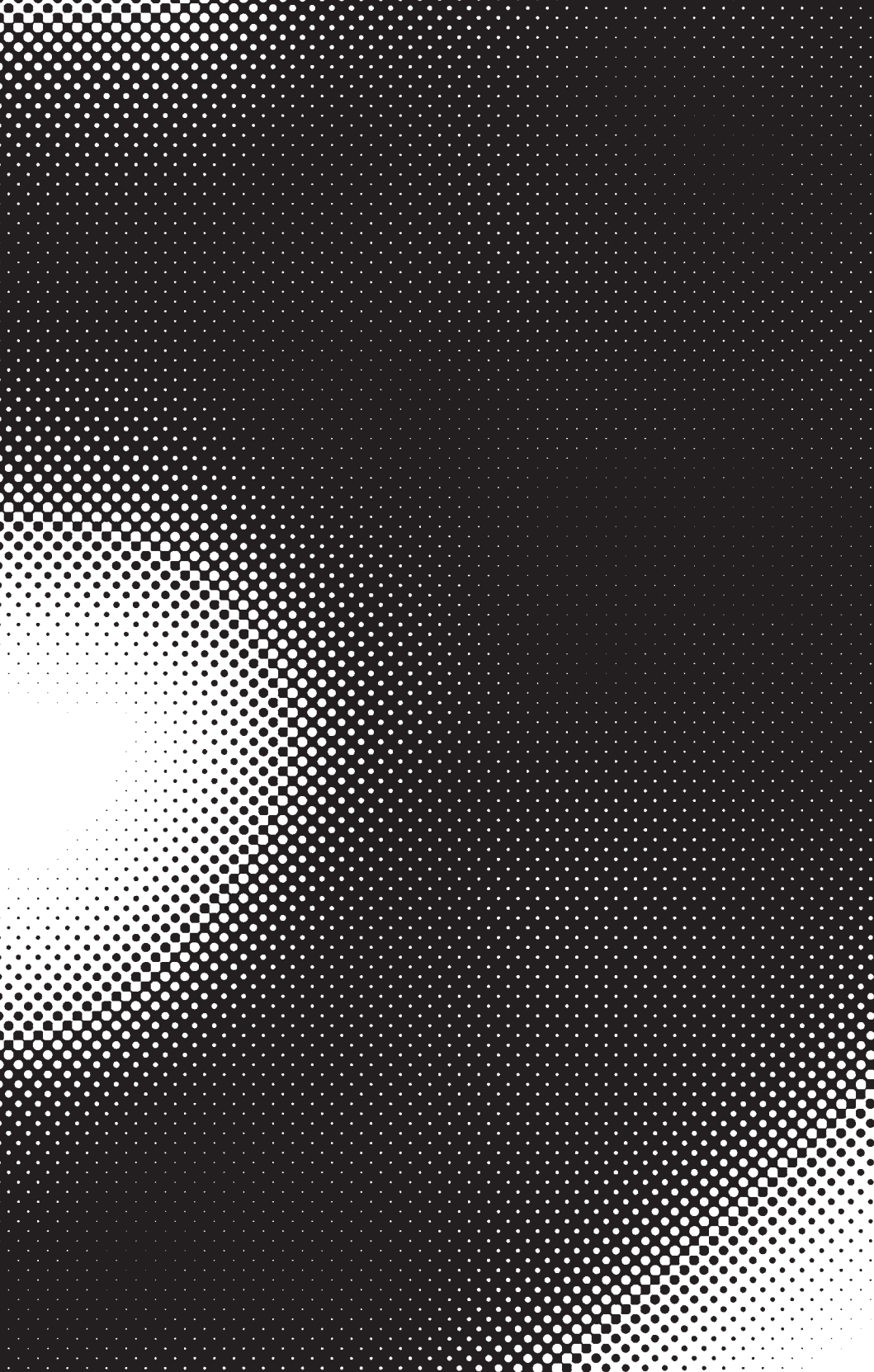
AK

Ny nordisk radiodramatik 2018 2019

AKT1: Ny nordisk radiodramatik, nr. 7

© Forfatterne og AKT1, 2019

Redigeret af Anders Thruue Djurslev og Niels Erling
og udgivet i samarbejde mellem AKT1 og Forlaget Kronstork
Grafisk tilrettelæggelse af Emil Willumsen (kioskstudio.nu)
Bogen er sat med Lars (Bold Decisions)
Trykt hos Toptryk Grafisk, Gråsten, Danmark

Printed in Denmark 2019

ISBN: 978-87-93206-39-7

EAN: 9788793206397

Værkerne i antologien må kun opføres efter tilladelse
fra AKT1 og forfatterne.

AKT1 består af Niels Erling, Morten Frank Nebelong, Anders Thruue
Djurslev, Nannan Chen og Clara Lindstrøm Gleerup.

Find alle AKT1s hørespil som podcasts på akt1.dk.

Tak til Statens Kunstfond og Nordisk Kulturfond.

**NORDISK
KULTURFOND**

STATENS KUNSTFOND

AKT1
Ny nordisk radiodramatik

NR. 7

Kronstork

FORORD
- EMMA HOLTEN

S. 9

KITTYS HAD
- OLGA RAVN

S. 17

OPSVING (DANSK ØKONOMI)
- IDA BÖRJEL

S. 39

PERSONLIG POLITIK

Forord af Emma Holten

I 1969 udgav feministen Carol Hanisch essayet "The Personal is Political". Den brede befolkning skulle begynde at rette blikket mod de sfærer, der ikke blev skildret i aviser og diskuteret i offentligheden: Hjemmet, sengen, badeværelset, lægepraksissen, familien, kroppen. De uretfærdigheder, der fik lov til at udspille sig der, skulle kritiseres og ultimativt destrueres. Den påståede "sømmelighed", der herskede på overfladen særligt i USA, skulle afsløres for hvad, den var: et maskespil, der skjulte et barbari.

Bevægelsen var en udelt succes. Den private fortælling er allestedsnærværende. Det virker i dag næsten umuligt at skildre en politisk hændelse i kunsten, uden at dens intime konsekvenser for enkelte mennesker er i centrum. Enhver artikel har en såkaldt "case": "Hvordan føltes det for dig?" Det kan virke utroligt effektivt, som i *Krigen har ikke et kvindeligt ansigt* af Svetlana Aleksijevitj, hvor noget så ufatteligt som anden verdenskrig står knivskarpt i al sin gru og kompleksitet. Men det kan også virke noget nær absurd, som i *Ekstremt højt og utrolig tæt på* af Jonathan Safran Foer. Her bliver terrorangrebet i New York 11. september 2001 til årsagen til en fars død og historien om den søn, der lades tilbage. Den geopolitiske virkelighed, som 11. september skete i (og de konsekvenser som terroren affødte), lader til at være for meget for forfatteren. Man sidder

tilbage med en fornemmelse af skønlitteraturens resignation. Jeg skal love for, at det personlige bliver afdækket! Det får næsten lov til at være stedfortræder for en ærlig samtale om den politiske virkelighed. Et røgslør af bekendelser, følelser og "relaterbare" narrativer, der gør menneskelighed til universelt og dermed næsten uden partikularitet. Det kunne være hvilken som helst dreng! Faren kunne være dig! Moren kunne være dig! Who cares! Det er sørgeligt! Tom Hanks i filmatiseringen! Han DØR!

Da jeg læste manuskripterne *Opsving (dansk økonomi)* af Ida Börjel og *Kittys had* af Olga Ravn, som denne bog består af, kunne jeg ikke lade være at tænke på, at begge hørespil præsenterer et alternativ til "Det personlige er politisk." Et uundgåelig erkendelse for mange i 2018: "Det politiske er personligt." Store, strukturelle omvæltninger er motiverede af personlige skærmydsler. Korrupsion er vennetjenester, kærlighed er diplomatpas.

Det politiske rum har før været glorificeret som stedet, hvor menneskehedens fremme realiseres, og selv et er tilsidesat i al dets fejlbarlighed. Tiden siden George W. Bush (og, at dømme efter op til flere Shakespearestykker, langt inden) har blotlagt magtens tinder som ikke meget andet end personlige animositeter, egeninteresser, alliancer, egoer og forfængeligheder, der ender med at have konsekvenser for milliarder af menneskers liv. Hvad er Lars Løkke Rasmussen, når han nyder

et sommerhusophold, han har modtaget som fødselsdagsgave af sin ven, hvis økonomiske egeninteresser hans regering har den endelige magt over? En fører af personlig politik.

De feminister, der i 1970'erne søgte mod magtens kamre, håbede nok, at dette ikke var tilfældet. At når først man kom ind, hvor det virkelig gjaldt, så var de relationer, der blev opbygget, baseret på merit, på fælles mål. På ideologier og visioner.

Det må have været en skuffelse for dem. Ligesom så mange persondrevne beslutninger har været en skuffelse i løbet af 2018. #CumEx, Donald Trumps lyssky relationer til Rusland, sagerne i SKAT, Britta og millionerne. Det er erkendelsen af de magtfuldes selvoprettholdelse, deres egenfremme, der pibler ud af Börjels og Ravns stykker.

Hos Börjel er tre kvindelige skuespillere i gang med at indspille et stykke, der skal beskrive situationen i den danske økonomi og hylde den tankegang, der har ledt os til dette vidunderlige apex af produktion og effektivitet. Men en skjult frustration over det dominante sprog viser sig ved næsten hver sætning. Skuespiller 3, der beskrives som en del af "problemsegmentet", siger: "Transparensimperativet producerer i sig selv ny opacitet. Udtrykket "sig hvad du egentlig mener" bygger på forestillingen om, at der skal findes en sandhed der, og at sandheden skal være enkel. Inden for økonomien, det er mærkeligt, synes imperativet enkelt,

mens den underliggende struktur synes hengemt.” og de fortsætter:

“Skuespiller 3: Røre i de mørke vande skaber uro. Sandheden skal være enkel – for det meste. Skuespiller 2: Men ikke når det gælder økonomi – og poesi.”

Tabuiseringen af de personlige motivationer fra de rigeste, der styrer hele den økonomiske struktur, gør at “sandheden” glider som en ål mellem hænderne på skuespillerne. I deres kommentarer til manus fremgår den stigende bevidsthed om, at det politiske er personligt. Hvem er disse charlataner, der får økonomien til at fremstå som en absurd blanding af et bureaukrati og en naturkraft?

Det er forbudt at tale om, at de, der holder vore liv i deres hænder, er motiverede af noget så småt som et ønske om mere rigdom, status, et bedre netværk på LinkedIn. Som guder tror vi dem hævet over den slags petitesser, der optager os andre. Nej, sådan kan de ikke være! Men det er de. Det politiske er personligt.

Hos Ravn er småborgerlighedens smålighed et allestedsnærværende faktum. Scener udspiller sig i enklaver på Østerbro, men det kunne være gange i FN. Kan det virkelig passe? At de smukkeste, rigeste mennesker, er de værste? Kun fortælleren ved det. Kun hun har set det, tæt på:

“Uden at kende til deres egen rigdom
blev de alle blot
endnu mere velhavende
ikke mig
jeg er et geni”

Ravns hørespil er om dem, der ser, hvad der sker. For det er jo sandt, hvad feministerne sagde, det hele er politik, men dem, der vinder, er dem, der kan lykkes med at lade som om, at “it’s not personal, it’s business”, og kan blande tingene sammen, så ingen ved, hvad der er hvad. At obskurere egeninteresse og fællesinteresse. Få dem til at smelte sammen til en løgn om, at dem, der varetager sit personlige begær, varetager sin verden. Konflikter udviskes, alt bliver glat som børstet stål. Deres behov er vores. Men løgne kan splitte magtens mennesker i to. I et had til det, man gør, men en kærlighed til det, man får ud af at gøre det.

Den virkelige verden uden for pengene, magten, forbindelserne bliver blot (som Börjel beskriver, baggrundslyden på sit stykke): “Et brus, et senkapitalistisk lydlandskab som skildrer en højaktiv, intensivt pågående aktivitet, der er svær at lokalisere. Begge dele høres i baggrunden, men uden at forstyrre replikkerne.”

At det personlige er politisk er en etableret sandhed. Vi ved, at diskussion om adgang til medicin, abort, skilsmisser hører til i en demokratisk offentlighed. Men at det politiske er personligt skubbes stadig væk. At store

politiske beslutninger motiveres af venskaber, bitterhed, rivalisering og magtbegær er en gennemgående tema i litteratur og scenekunst, men man nægter at se i øjnene, at det virkelig kunne være tilfældet. Hos Börjel og Ravn er denne hemmelighed umulig at holde på længere. Det er for presserende nu. For meget.

God fornøjelse!

Emma Holten,
København, 4. januar 2019

| KITTYS

| HAD

OLGA |

RAVN |

Instruktør:

Niels Erling

Lydscenograf:

Fine Glindvad

Medvirkende:

Ida Cæcilie Rasmussen

Indspillet på Borups Højskole i februar 2019

STEMMEN:

En kvinde omkring de 30

tal siges ikke

kursiveret tekst i parentes er sceneangivelser

1

Jeg kan ikke lide at være her
Gud, hvor jeg hader Østerbro

jeg troede aldrig jeg skulle bo på Østerbro igen
men nød lærer nogen kvinde at finde et værelse
hos en ældre herre
ja, det er dig, jeg mener, Jens
jeg kan godt se, hvad du tænker
nej, du behøver ikke sige noget
det der, du tænker nu
det er du ikke den første
der har tænkt om mig
tror du ikke jeg kan se mig selv?
der er tale om en kvinde omkring de 30
med en dårlig økonomi
og et lille gnidret job
i et forværelse
meget få sociale forbindelser

men jeg gik engang på de rige børns skole her
og jeg lærte at tale de rige børns sprog
og jeg lærte at klæde mig som
rige børn gør
ligner jeg måske ikke en
der kan betale sin husleje?

2

Der gik ikke en dag
efter jeg var flyttet tilbage
før jeg så hende
nede på Øster Farimagsgade
hun stopper op foran Emmerys under kastanjerne
hun har en barnevogn
hun har et barn i hånden

hun er altså ledsaget af to børn
og børn betyder ægteskab, Jens
hun bestiller en lille latte
jeg sidder nede bag ved
Kitty vender sig om og ser mig
hendes ansigt trækker sig sammen
med samme væmmelse som da vi gik i skole
Kitty, Jens
jeg har ikke set hende i ti år
jeg så i hendes ansigt
at hendes liv var
velhavende og frygteligt
Kitty, gå og dø

3

Kitty har hadet min krop og mine øjne
Kitty har hadet sit eget
Emmerys under kastanjerne
Kittys barn i barnevognen
Kittys liv

4

Jeg har aldrig været gift
jeg skal ikke i nærheden af de såkaldte ægtemænd

5

Nej, undskyld, Jens
jeg mener det jo ikke på den måde
når jeg går igennem stuen
og du stryger din kat over ryggen
og betragter mig
fra din røde sofa
med de øjne
jeg tror jeg hader at være kvinde, lige så meget som jeg hader Østerbro

6

Hvad var det nu de kaldte mig
dengang i skolen?
på Emmerys viser væmmelsen sig
som en sammentrækning i ansigtet
der er en smerte i hende, jeg ser
dyb, som smerten man genkender i den elskede
hun trækker barnevognen ud med foden
hun trækker væk under træerne
Kitty under kastanjerne voksen og med to børn
ulykkelig som jeg altid håbede
i os bruser træerne fra vores ungdom
råbene stiger fra foldboldbanerne bag skolen
sidst i maj og pigerne pynter salen
til afslutningsbal
Kitty siger
du kunne blive så pæn
hvis du bare ville
gøre lidt ud af det
og rører ved mit hår
jeg maler en hval på en papirdug
jeg er den flaske, hvori Kitty opbevarer hadet
indtil hun selv får trang til at drikke det
den lange gang fra gården ned mod salen
hvor der lugter af sved og våde sten

7

Kitty væmmes, når hun ser på mig og når hun taler til mig
jeg er stedet, hvor Kittys væmmelse bliver synlig for Kitty selv
hendes ansigt trækker sig sammen på samme måde hver gang
hun blander rom og cola
vi er i Nicolines have
bag Nicolines fars enorme hus
de har dækket havebordet med sunde snacks og alkohol
hvad er det jeg ser i Kittys ansigt

føler hun sorg?
ønsker hun ikke at være den onde?
men på grund af den jeg er
så har hun intet valg
det er blevet hendes ansvar
at vise mig, at jeg fortjener mindre
at forklare mig
hvor klam jeg er

8

Dette er mit sted, stedet hvorfra jeg taler
stemmen er ikke mig, og alligevel kommer den herfra
her hvor genstandene i verden ønsker at ydmyge alle, der tager dem i brug

9

Hvordan var det nu?
han kom hen til mig og slog mig meget lidt i hovedet
bare med flad hånd, han klappede en hund
hej vi er da venner vi er da venner
er vi ikke?
hvorfor kan du ikke lide det, kan du ikke lide det?
ej kan du virkelig ikke lide det?
sagde han
slog mig
bare meget lidt
tog sin hånd
skubbede den op
under nederdelen
ind under underbukserne
slog mig
bare meget lidt
sved på hans overlæbe
de første hår dér
og Maja der ville
som altid ville

JEG TROR JEG
HADER AT VÆRE
KVINDE, LIGE SÅ
MEGET SOM JEG
HADER ØSTERBRO

sagde de
og senere
sved på hans overlæbe
de små hår dér
Kitty
der ser
hvad hans fingre har
gravet ud i mig
da han slog mig
bare meget lidt
og der hvor hans fingre
har gravet et i hul i mig
opdager Kitty hurtigt
at hun kan lægge sit had
jeg er en beholder
jeg tilhører dem
der skal lægge deres
ydmygelser på plads

10

Hvordan var det nu?
en dreng ville slå mig
ganske lidt i panden
sikke et stort hoved du har
ville han sige
er der plads til alle dine tanker derinde
en dreng ville berøre mine bryster en formiddag
en dreng ville åbne sine bukser i 10-pausen
uden min tilladelse
en dreng ville binde min top op
uden min tilladelse
en dreng ville
gå med mig ind på toilettet i 10-pausen
uden min tilladelse
en dreng ville kysse mig hårdt på munden

uden min tilladelse
en dreng ville slå mig
bare lidt
i ansigtet
uden min tilladelse
sikke et stort hoved du har
en dreng ville
fotografere mig nøgen
uden min tilladelse
en dreng ville
trække min hånd ned mod hans skridt
uden min tilladelse
en dreng ville
tage fat om mine bryster
uden på trøjen
i skolegården
og holde mig fast der
en dreng ville
trække bukserne ned
en dreng ville
kysse mig på halsen
en dreng ville
slikke mig i øret
en dreng ville sige
sikke et stort hoved du har
en dreng ville
gnubbe rundt
en dreng ville
støde til
en dreng ville slå mig
bare ganske lidt
en dreng ville
åbne mine bukser
en dreng ville
forme min hånd om sin tissemand

og holde min hånd fast
en dreng ville
stikke den op
ville gubbe
ville tage mit
nervøse grin
og tørre sig af i det
en dreng ville
smile melankolsk
kramme mig
sved på overlæben
de små hår dér
være fuld af følelser
der kun angik ham selv
en dreng ville
efterlade mig der
smile
sikke et stort hoved du har

(En lang pause)

11

Nej, jeg orker ikke mere
hvad hedder du overhovedet?
er den god, den muffin?
undskyld, jeg forstyrrer jer sådan her på Emmerys
det er bare fordi
jeg er blevet så god til at lyve
nej, jeg vil ikke sætte mig ned
jeg må holde ægtemændene for døren
ingen mand skal røre mig
der er slet ikke nogen, der hedder Jens
det var bare noget jeg fandt på
det ved du jo også, for jeg kan da se på dig
at du hedder Henning eller Preben eller sådan noget

SVED PÅ HANS
OVERLÆBE

er den god, den muffin, Preben?
jeg fandt bare på det med Jens, fordi jeg tænkte
I bedre ville kunne lide mig hvis jeg var fattig
og kun havde råd til at bo på værelse
og ikke i min egen lejlighed
på Østerbro

12

Jeg gik til skolen langs søerne hver dag her
jeg stod på broen og så to drenge slå hinanden i ansigtet
solen skinner på de rige børn
og de rige børn løfter deres ansigter op mod solen
og solen slår gnister i deres tænder
lipgloss over dem
sæbe

13

Uden at kende til deres egen rigdom
blev de alle blot
endnu mere velhavende
ikke mig
jeg er et geni
sagde jeg til mig selv
nu hvor løggen
behersker alt
jeg er ikke dum
sagde jeg
afskyvækkende, ja, måske
ligefrem ulækker
kvabset
med en uheldig tendens til
at rette på andres grammatik
og tale lidt for højt i Emmerys
og jeg har da også
flere gange ladet mig fortælle

at jeg trænger til en fast hånd
nej, jeg vil ikke sætte mig
pigerne lagde deres had i mig som skatte eller æg
men jeg er ikke dum

14

Her er et billede: En kvinde på Emmerys i en prikket silkekjole
sømmen nederst på kjolen er ved at gå op
og hun har også én handske
hun er på vej hjem, men der er ikke nogen
dette er den nemmeste rolle at spille i verden

I kan sige hvad I vil, jeg har ikke tænkt mig at lytte til jer
jeg er en blødning
jeg er død som mos og vand
jeg kan ikke tale og så taler jeg
det har intet navn og navnet står overalt

15

*(Hun begynder at tale med sig selv, afbryder sig selv, uenig med sig selv
om, hvad det er, der skal fortælles)*

Jeg kan ikke fortælle dig det, men du ved det allerede
(hurtigt) der gik ikke en dag før jeg så hende, efter jeg var flyttet tilbage
du har stået her, på samme sted som mig, har du ikke?

*(hurtigt) hun stoppede op foran Emmerys under kastanjerne, hun var
ledsaget af to børn*

at de sagde til dig at intet var sket

*(hurtigt) og børn betyder ægteskab, men jeg har aldrig været gift, jeg
skal ikke*

at det ubehag du følte var en fejl i dig

(hurtigt) jeg så i hendes ansigt at hendes liv var velhavende og frygteligt

og du lod denne fejl bebo dig

hvilken fryd

og fejlen voksede år for år som dit eget hjerte

Kitty, gå og dø

16

Jeg var en pige, der lige havde fået tandbøjlen af, Jens
nå nej
er den god, den muffin?

17

Alt jeg ville var at Kitty skulle straffes
og i hendes afstraffelse skulle vores skæbner omfavne hinanden
når små børn hedder det samme som drengene
får jeg kvalme af at se dem
med tiden har jeg lært at forstå denne kvalme som et tegn på vold
NEJ
kvalmen skyldes min svaghed!
kvalmen skyldes dette faktum
at jeg er stedet hvor man lægger sine ydmygelser
Kittys ansigt under træerne og den pludselige kvalme
vi var den samme
hun var let at hade
jeg gjorde ikke andet end
at gengælde hendes had
at stræbe efter hendes
kærlighed
nej, jeg kan ikke sige deres navne

18

*(Hvert af disse navne vækker et dybt ubehag at sige, som blev de kastet
op et efter et som en gift eller en udpumpning)*

Kasper

Christian

Martin

Jacob

Jonas

Daniel

Nicolai

Mark

JEG MÅ
HOLDE
ÆGTEMÆNDENE
FOR DØREN

Lars

Lars

Lars

Lars

19

Er de virkelig nu alle sammen voksne mænd?

at sige deres navne er næsten umuligt

folk vælger tidligt hvem de vil elske

folk elsker næsten altid de samme

nogle af os får kun lidt

gå og dø, Kitty, læg dig og dø, Kitty

Kitty i sol, altid i sol

Kitty i mig, mig i Kitty

20

Jeg ser op og så står jeg pludselig ved lyskrydset overfor skolen

og jeg fyldes af afsky

og idet jeg går over fodgængerovergangen er det, som om

alle årene, der er gået, siden jeg gik der, aldrig har eksisteret

det er som om, jeg opløses og forsvinder

jeg bliver ikke ung igen, men udslettes

21

Jeg kan mærke hvordan hadet

strømmer fra jeres pladser

ved de små caféborde

jeg kan umuligt se alle jeres ansigter

en af jer kunne det være

der har berørt mig en eller anden

jeg tager imod det

jeg siger tak

i dag kan I lægge jeres ydmygelser i mig

og jeg skal bære det for jer
for jeg har lært nu, at det er det jeg er skabt til
jeg er skabt til ydmygelsen

22

I genkender mig ikke, jeg er ikke den, I tror jeg er
jeg er under kastanjen
jeg er nem at regne ud
kvinder i Emmerys, hør mig
hvis man siger det, man gerne vil
kan man blive gal her
stemmen er ikke mig, og alligevel kommer den herfra
hver dag skal jeg drikke af hadet
for at få lov til at tale
og var der ikke
noget tilvalgt over Kittys skrøbelighed?
den dag hun græd i timen?
som om hendes smerte var et kostume?
hun fik altid gode karakterer
på tredjeåret blev hun meget tynd
og græd i timen
men jeg har glemt hvorfor

(Pause)

23

Jeg tror jeg hader at være kvinde, lige så meget som jeg hader Østerbro
en pige fra min gamle klasse
parkerede sin barnevogn under kastanjerne ved Emmerys
jeg vendte mig om
det blev efterår

(hun går ud af Emmerys)

jeg stod her
det var oktober
under de rødmende træer
om eftermiddagen
det havde lige regnet
det lugtede af råd fra jorden
hvad vil det sige at være en kvinde
at komme trækkende med sin barnevogn
med et barn ved hånden
under kastanjerne
perlerne om min mors hals
under håret i hendes nakke
Kittys ansigt
i mit hjerte og på huden
og barnet sparkede rundt i de nedfaldne blade
Kitty vendte sig væk for ikke at se
jeg går igennem det
måske har I allerede
forstået det
i dag
det er Kitty, der taler

OPSVING
(DANSK
ØKONOMI)
IDA
BÖRJEL
(SVERIGE)

Instruktør: Petra Adlerberth-Wik

Oversætter: Amanda Linnea Ginman

Lydscenograf: Ingvild Njølstad Skandsen

Medvirkende: Ellen Hillingsø
Sarah Boberg
Christiane Gjellerup Koch

*Indspillet på Borups Højskole i København i
februar 2019*

STEMMER: Tre kvinder over 50 år. Kollegaer (rivaler): S1, skuespiller i rollen som veletableret og primært velanset stemme. Ytrer sig ud over dette som civilperson. S2, skuespiller, civilperson. Ikke ligeså velrenommeret som S1, men erfaren. Er næsten en del af problemsegmentet, men har selvtillid. S3, skuespiller, civilperson. Nederst i trioens hierarki. Er en del af problemsegmentet og er bekymret over dette. Har en let, svensk accent. Tekniker, T. I rollen som sig selv. Om muligt, en mand i trediverne. Moderlig og som sådan tålmodig og øm, men her irriteret og træt.

STED: Indspilningstudie, Radiohuset, København.

SCENARIO: En indspilning af en indspilningssession. De ansattes opgave er tilsyneladende at fremme og sprede økonomismens verdensbillede ud i æteren. Og gennem det økonomiske sprog at fremme den kapitalistiske, tvungne entusiasme med nationalistisk fortegn.

BAGGRUND: En brusen, et senkapitalistisk lydlandskab som skildrer en højaktiv, intensivt pågående aktivitet, der er svær at lokalisere. Begge dele høres i baggrunden, men uden at forstyrre replikkerne. Der bliver skruet op for volumen i pauserne mellem stykkerne. Gennem subtile overgange bliver knapperne på lydpuften til let regn, som bliver til en gnaver, som spiser noget der knaser ... Denne knasen bliver til en rislen, nogle gange som en folkemasse, derpå uklart, en blæser, en susende vind? Et papir rives over mellem stykkerne, som om en manusside rives i stykker, eller en seddel.

MODUS: Læg mærke til at der ikke er nogen udråbstegn i teksten. Trætheden og intensiteten ligger i det subtile. Underrubrikkerne siges uengageret, som om de bare er noget som skuespillerne nævner internt, for at gøre teknikeren efterfølgende redigeringsarbejde lettere.

[UDSIGTEN]

- S1:** Udsigt: Udsigten for dansk økonomi:
- S2:** Finansministeriet: Dansk økonomi står stærkt
- S3:** Dansk økonomi: Opsving
- S1:** Bomstærk dansk økonomi
- S2:** Vismænd ser lyst på væksten
- S3: (fejlfrit)** Dansk økonomi buldrer afsted
- S2:** Hvad sker der med dig?
- S3:** Hvad?
- S2:** Har du været til tandlægen? Du snøvler altså.

[Referatet nedenfor læses skyndsomt, mindre artikuleret. Skuespillerne har et udprint i hånden, som de sender rundt mellem hinanden.]

- S2:** Forårets rapport fra Det Økonomiske Råds formandskab siger at udsigten for dansk økonomi er positiv, siger at stigende beskæftigelse understøttes af allerede vedtagne reformer. Alligevel er der udsigt til et øget pres på arbejdsmarkedet og tiltagende bla bla. At de offentlige finanser er grundlæggende sunde, selvom der er udsigt til underskud. De skriver på den måde.
- S1:** At det samlede, danske støtteniveau på de videregående uddannelser formentlig er større end det,

der kan begrundes ud fra økonomiske argumenter vedrørende kandidatdelen af de lange videregående uddannelser

S3: Kandidatdelen

T: Entusiasme, ladies. Entusiasme.

(...)

S2: Ny økonomisk prognose fra regeringen: Dansk økonomi er i fin form.

[Kort, afmålt applaus fra skuespillerne]

S1: Dansk økonomi kan modstå globale skvulp.

[Kort, afmålt applaus fra skuespillerne]

S2: Økonomiprofessor: Landbruget er et dansk guldæg

[Kort, afmålt applaus fra skuespillerne]

S3: EU-Kommissionen øjner uvej i horisonten, for dansk økonomi

[S2 klapper distraet et par gange, afbryder sig selv]

S1: Regeringen kritiseres for skønmaleri af økonomien

S2: Dansk økonomi i pæn vækst – men det burde gå hurtigere

ER DET EN
BOBLEBOBLE?

[CHAMPAGNEØKONOMI]

- S1:** Champagneøkonomi: Ny økonomisk boble på vej
- S3:** Finanskrisens boligboble hæmmer stadig dansk økonomi
- S2:** Lektor: En kæmpe boligboble er på vej, og det er helt sikkert bankerne
- S3:** boble truer
- S1:** kriser kradser
- S3:** koger
- S2:** så godt, at det er skidt
- S1:** at det er skidesikkert de skiderige bankskiderikker
- T:** Seriøst. Jeg vil gerne hjem til tiden.
- (...)
- S1:** Ny finansiel boble kan bryde når som helst
- S1:** Boble truer den globale økonomi
- S1:** Er vi midt i en ny "boble" – eller er vi ude af krisen?
- S1:** Brist boblen: Sådan bevarer du fornuften i en ufornuftig verden
- S1:** Gab, hvor er det kedeligt, det her.

- S1:** Investeringsgigant melder klart ud: En boble
- S1:** (distraheret, til S2) Hvad laver du?
- S2:** (til S1) Prøv lige at se her
- S1:** Åh ja
- [S2 og S3 åbner, ligesom i smug og med et vist besvær, i fællesskab en flaske. De drikker alle tre og bliver med det samme påvirkede.]
- S1:** Boblende optimisme
- S2:** Den store boble brast
- S3:** (bekymret) Det er vigtigt ikke bare at leve
- S2:** (bekræftende) Det er vigtigt ikke bare at leve i den danske
- S3:** boble
- S1:** Er det en bobleboble?

[RYSTELSER]

- S1:** Tremor: Tysk økonomi ryster kriserne af sig
- S2:** Udsigt til Rusland-sanktioner ryster ikke Dansk Industri
- S3:** Trump ryster ikke det danske investeringsejendoms-marked
- S1:** Derfor ryster finansmarkederne i bukserne over afstemning i Italien
- S2:** Læs! Det er dig
- S3:** Jeg bliver så træt
- (...)
- S2:** Når Trump går til stålet, ryster investorerne i bukserne
- S1:** Den nye milliardaftale ryster indisk gigant i Danmark
- S2:** Frygter du en boligboble i København?
- S3:** Har I boliglån?
- S1, S2, S3:** [Redegør som privatperson kortfattet og tørt for sin private boligsituation, så som "Jeg bor i en centralt placeret andelsjvlighed og har et lån på en million"]
- S3:** Professor: Aldrig har så mange ment så meget om noget, de ikke selv har

DØD. DU MENER,
AT FINANS
BETYDER DØD.

S2: (overdrevet) Hep!
(derpå påvirket af citatets alvor) *Never was so much owed by so many to so few*

S3: (alvorligt) Aldrig har så mange ment så meget

S2: (polemisk) *Don't interrupt me while I am interrupting.*

S1, S2, S3: Aldrig har så mange haft så få at takke for så meget, (malende, sorgfuld klang) aldrig før har så meget været ejet af så få, aldrig har så meget skyldtes så få, aldrig har så få så mange at takke for så meget, har så få så meget, aldrig før manglede så mange så meget, som ejedes af så få, aldrig før skyldte så få, så meget, så meget guld hos så få, så meget skyld, som i guilt, fra gæld, gæld som i guld, brændende guld, aldrig før–

(...)

S2: *Allerede var det farlige jern og det endnu farligere guld kommet til syne*

(...)

S2: Bekæmper regeringen den forkerte økonomiske krise?

(...)

S2: *og krigen kom, som bar dem begge som våben.*

[URO]

- S1:** Uro: Tyrkisk uro sætter igen børserne under pres
- S3:** Schweizisk valutaoverraskelse gav uro på børserne
- S1:** Atom-uro styrer alle børser
- S3:** Europæisk uro giver fald på børser i Asien
- S2: (mumler)** Atom-uro
- S1: (mumler)** Europæisk uro
- S3:** Børs-uro skaber højere rente
- S2:** Børs-uro sender overraskende boligrente endnu længere ned
- S1:** It-firma på børsen trods aktie-uro
- S3:** Raketangreb giver børs-uro
- S2: (mumler)** Aktie-uro
- S1:** Vil du gerne tjene penge mens du sover?
(...)
- S3:** Ny uro om euroen tvinger danske aktier i knæ
- S1:** Centralbanker sætter finansiel uro på standby
- S2:** Ny uro om euroen

- S3:** uro Ny uro om euroen
- S1:** uro Ny –
- S3:** (bedrøvet) Sommerens uro
(...)
- S1:** Krig øger uro
- S3:** Sommerens
(...)
- S2:** (bedrøvet) Sommerens uro
- S3:** Hvad økonomi gør
- S1:** ved kærlighed
(...)
- S2:** Clairvoyance – hjælp til kærlighed, sorg, økonomi m.m.
- S3:** Økonomi fylder mest i kvinders kærlighedsliv – generelt
- S2:** Set ud fra et økonomisk perspektiv handler partnervalget om at maksimere produktionen i en husholdning.
- S3:** Ved I godt at økonomi betyder husholdning? Fra oikos, hus og nómos, lov.

FINANS-
MARKEDERNE
XENOFABI-
PRODUKTION.
DET UKENDTE, DET,
DER BEVÆGER SIG I
MØRKET

- S2:** Sådan får du og din kæreste fællesøkonomi
- S1:** Uro. Et
- S3:** kærlighedsliv
- S3:** (til S2, S1, næsten ømt) Er I klar over, at ordet finans stammer fra det franske finance, og oprindeligt fra det latinske finis, som betyder termination, afslutning, livets ende.
- S1:** (hårdere) Død. Du mener, at finans betyder død.
- S3:** Kapital har rod i det latinske caput, hoved. Kraniebrud kan som bekendt være meget alvorlige. Ordet kom derfor til at betegne farlige mennesker eller ting: A capital enemy ...
- S2:** Det slutter jo på et tidspunkt. Livet, pengene. Tiden, som den var. Kærligheden
- S1:** som vi kender den.
- S2:** En baby betyder markant dårligere økonomi
- S3:** (alvorligt, indadvendt) Hvad ved vi? Finansmarkedet låner vores fremtid.
- S2:** (alvorligt, introvert) Hvad ved vi? Du må gå direkte ind i ilden, for at det skal holde op med at brænde.
- S1:** (alvorligt, introvert) Hvad ved vi? Når kæresten smutter: Få styr på økonomien

[TRANSPARENS]

- S3:** Transparens: Praktiserende læger efterlyser fuld gennemsigtighed i økonomien
- S1:** Økonomer: For lidt gennemsigtighed i forskningen
- S3:** Der mangler fortsat gennemsigtighed i forhold til pengestrømme i danske –
- S2:** – Bank
- S1:** Den politiske økonomi skal være mere gennemsigtig
- S3:** Nogen ville sige, at transparens er en urimlighed, der står indgraveret i portene til det ubevidste.
- S2:** Nogen ville sige, at det ikke er optimalt at vise alt, når det gælder kærlighed. Viser vi hinanden det vi oftest føler, eller det vi føler stærkest? Kvantitet versus kvalitet. To mennesker, som har ondt næsten hele tiden. Skal vi ikke tale med hinanden igennem andet end smerten?
- S3:** Transparensimperativet producerer i sig selv ny opacitet. Udtrykket “sig hvad du egentlig mener” bygger på forestillingen om, at der skal findes en sandhed der og at sandheden skal være enkel. Inden for økonomien, det er mærkeligt, synes imperativet enkelt, mens den underliggende struktur synes hængemt
- S1:** Hvorfor, ved vi ikke? Systemet skaber vilkårene i vores liv, men når det skader os, kræver vi ikke svar. Hvad er det for en uoverskuelighed, dette

globalt markedsførte, truende netværk? Finansmarkedernes xenofobiproduktion. Det ukendte, det, der bevæger sig i mørket. Jeg bliver bange eller er det det jeg bliver? Forklar mig hvad derivat-handel er. Forklar mig sommerens uro.

S2: Et fjortenprocents børs-race og så er pensionen forsvundet. Man ved det ikke. Det sker tilsyneladende bare. Hvis ansvar er det? Man ved det ikke.

S3: Transparenspåbuddet siger: bær ikke på hemmeligheder, læg din skam for dagen, nær tillid til ingen –

S2: Forklar dig! Vis ansigtet, indefra. Ellers må du ikke komme ind.

S3: Røre i de mørke vande skaber uro. Sandheden skal være enkel – for det meste.

S2: Men ikke når det gælder økonomi –

S3: og poesi.

S1: Transparens. Data-styret, kvantificeret, økonomiseret. Husholdning.

S2: Har I hemmeligheder? Sig det ikke!

S1: Voldsomme dyk verden over

S3: At finde et referencepunkt hinsides den økonomiske logik. Sværhedsgraden af dette.

S2: Ømhed som modstand. Ømhedsgestussen. Hånden.

ØM HED SOM
MODSTAND.
ØM HEDSGESTUSSEN.
HÅNDEN.
LABBEN.
SOM IKKE SPØRGER,
SOM IKKE BEGÆRER.

Labben. Som ikke spørger, som ikke begærer. Som bare er her, her, hos dig, tæt på.

- S1:** Ømhed som modstand. Intet er så tæt på som det modsatte. Hånden som lå, slog.
- S3:** Voldsom. Korrupt. Voldsom.
- S2:** Voldsom. Formindskende, forsvindende. Voldsom.
- S1:** Ømhed som modstand. Intet er så tæt på som det modsatte.
- S3:** Voldsom. Grådig, narcissistisk, drænende. Voldsom.
- S3:** Voldsom. Intet er så tæt på, som det modsatte. Forandringen af vores tankestrukturer og forventningshorisonter, af tillid, længsel, stræben. Det kræver vold at drive dette igennem.
- S2:** Voldsom. Frihedens spillerum, den økonomiske, er ikke noget som bare findes, det skal skabes, det kræver vold at drive dette igennem.
- S1:** Voldsom. Hetz. De opgaver, vi giver os selv at løse. Privatisering af stress. Systematiseringens følgesygdomme. Passer hånden ind hvis jeg hugger tommelfingeren af? Skadevirkning.
- S2:** Voldsom. Jeg skal støbe min tanke i guld.
- S1:** Voldsom. Som tanken stivner en følelse til et hjerte af guld.
- S3:** Voldsom.

[STRIDEN]

- S1:** Striden: Stærk dansk økonomi skal rustes til fremtiden
- S2:** stærk som en okse
- S3:** Analytisk stærk økonom (gerne ph.d.) søges til Danmarks Nationalbank
- S2:** tilbage i stærk fremmarch
- S3:** Din overordnede opgave er at lave analyser af monetære og makrofinansielle forhold. Analyserne ligger til grund for bankens vurdering af dansk økonomi. Dit arbejde vil medvirke til at understøtte bankens anbefalinger til den økonomiske politik.
- S1:** Billedet af en stærk dansk økonomi stod uantastet længe efter, at problemerne dukkede op og en tendens til absurd selvovertur sås i befolkningen.
- S2:** Eskalerende handelskrig
- S2:** Aktiemarkederne er for anden gang i denne uge blodrøde
- S3:** Soyabønner i turbulens på børser
- S1:** Soyabønner i turbulens på børser
- S1:** Soyabønner i turbulens på børser
- S3:** Guldregn i bestyrelseslokalet

- S2:** Soyabønner i turbulens på børser
- (...)
- S3:** (alvorligt, introvert, bliver stille) Hvorfor er trivslen ikke
- S3:** (til S1 og S2) Hvorfor er trivslen ikke højere, i så godt et samfund vi har?
- S2:** Det er et stort paradoks.
- S1:** Det er i hvert fald et paradoks.
- S2:** (som var hun fjernstyret) Ny BNP-øverskælse: Dansk økonomi stærkere end ventet
- S1:** (som fjernstyret) Det ser fornuftigt ud for dansk økonomi
- S3:** De opgaver, vi er sat i verden for at løse, er komplekse og udfordrende. Vi har derfor et af landets stærkeste økonomifaglige miljøer. Sammen laver vi dybdegående analyser inden for makroøkonomi, monetær og finansiel økonomi
- S1:** Vi kan også se rent økonomisk, at der er en forbløffende stor del af befolkningen, der bare falder igennem. Som eksisterer i et underligt limbo-liv halvt uden for arbejdsmarkedet. De passer ikke rigtig ind i kasserne

S2: (introvert,
langsomt)

Passer i kasserne

S3:

Hvordan i alverden er vi nået dertil? At vi taber
så mange?

S2:

Passer ind passer ind

S1:

passer ikke ind passer ikke

S3:

passer ikke ind

S2:

Passer ind passer ind

S1:

passer ikke ind passer ikke

S3:

passer ikke ind

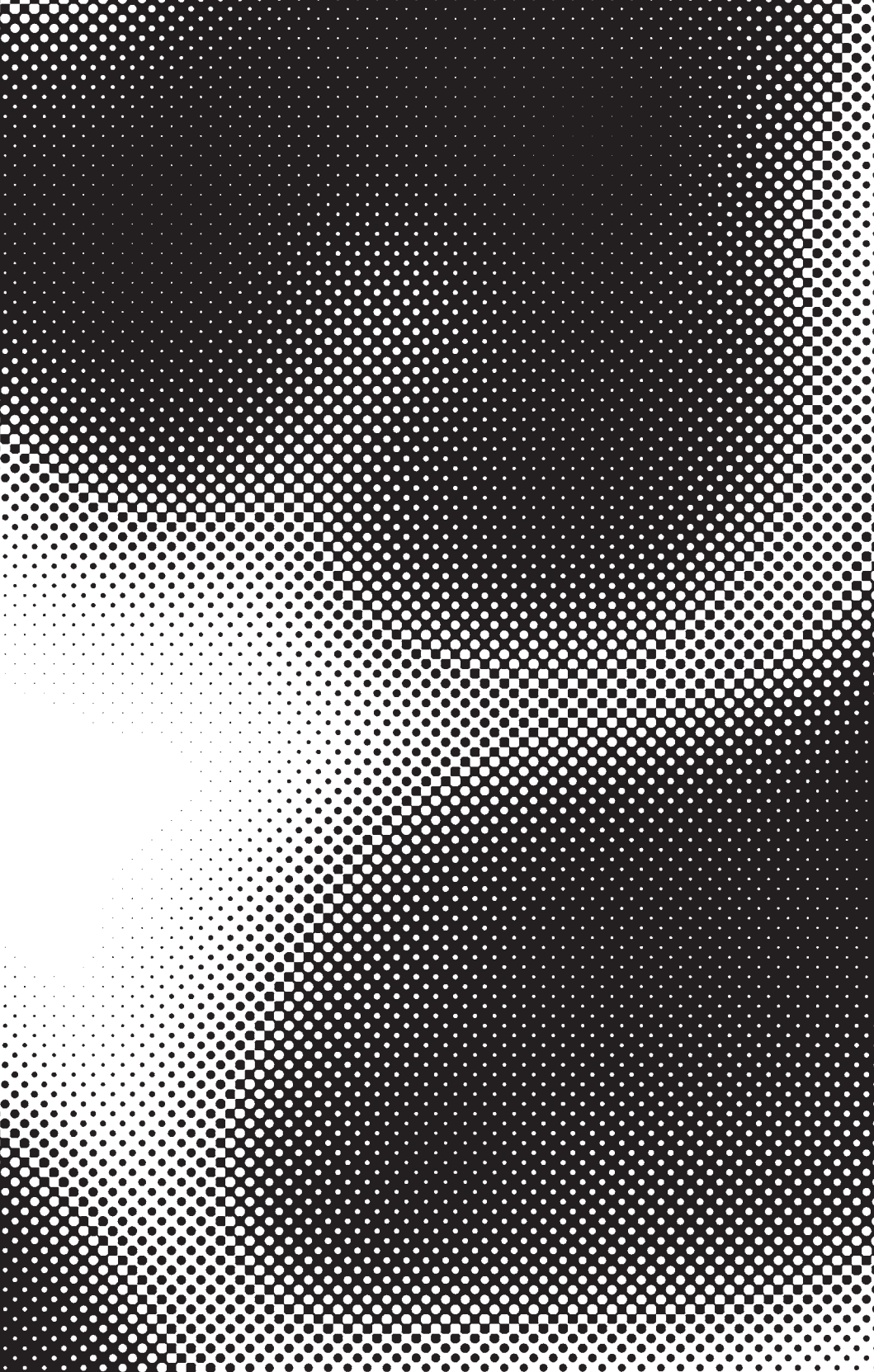
- S2:** Ennui: Et kedeligt år for dansk økonomi
- S1:** Hvorfor virker økonomi så kedeligt, farligt og svært?
- S2:** Hvorfor virker poesi så kedeligt, farligt og svært?
- S3:** Det lyder tørt/kedeligt
- S2:** er standardsvaret når jeg fortæller jeg læser økonomi
- S3:** poesi
- S1:** Hvordan kommunikerer man noget, som alle synes er bøvlet, kedeligt og uinteressant?
- S2:** Økonomi skaber splid mellem veninder
- S3:** Det er ofte tabu for kvinder at tale om lønforskelle og bankforhold
- S1:** Alt er så kedeligt. Den her tekst er kedelig.
- S3:** Hver femte kvinde mener, at økonomi er kedeligt at tale om
- S1:** I er kedelige.
- S2:** Økonomi kan være et decideret minefelt at bevæge sig ud i. Hvis man ikke tjener det samme. Hvis man ikke har de samme muligheder

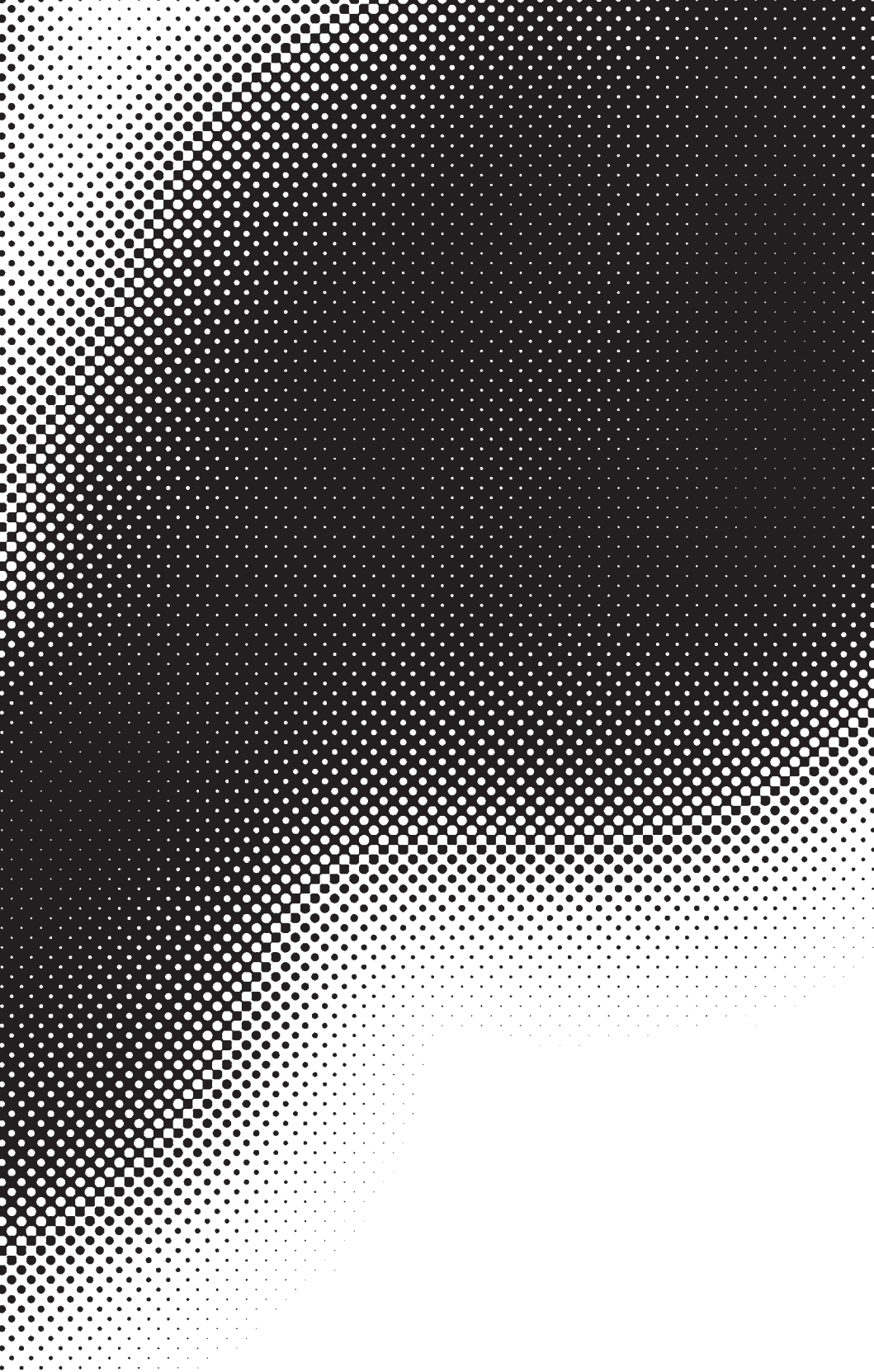
- S1:** Økonomer: Opsvinget bliver langt, kedeligt og uden store armbevægelser
- S3:** 10 saftige bøger om økonomi
- S2:** Pension er bare så kedeligt
- S2:** Kedeligt, men ret vigtigt. Hvis man tror på en fremtid.
- S1:** En fremtid med den slags penge i.
- S2:** Undertøjsfirma fortsætter kedelig tendens
- S3:** Fyrede medarbejdere: Det er sørgeligt og kedeligt
- S1:** Hvad ved vi ikke? Uvidenheden ikke som en brist i os selv, men som effekt af en kulturel, politisk og økonomisk stræben.
- S2:** Spildevand kan blive til mange penge

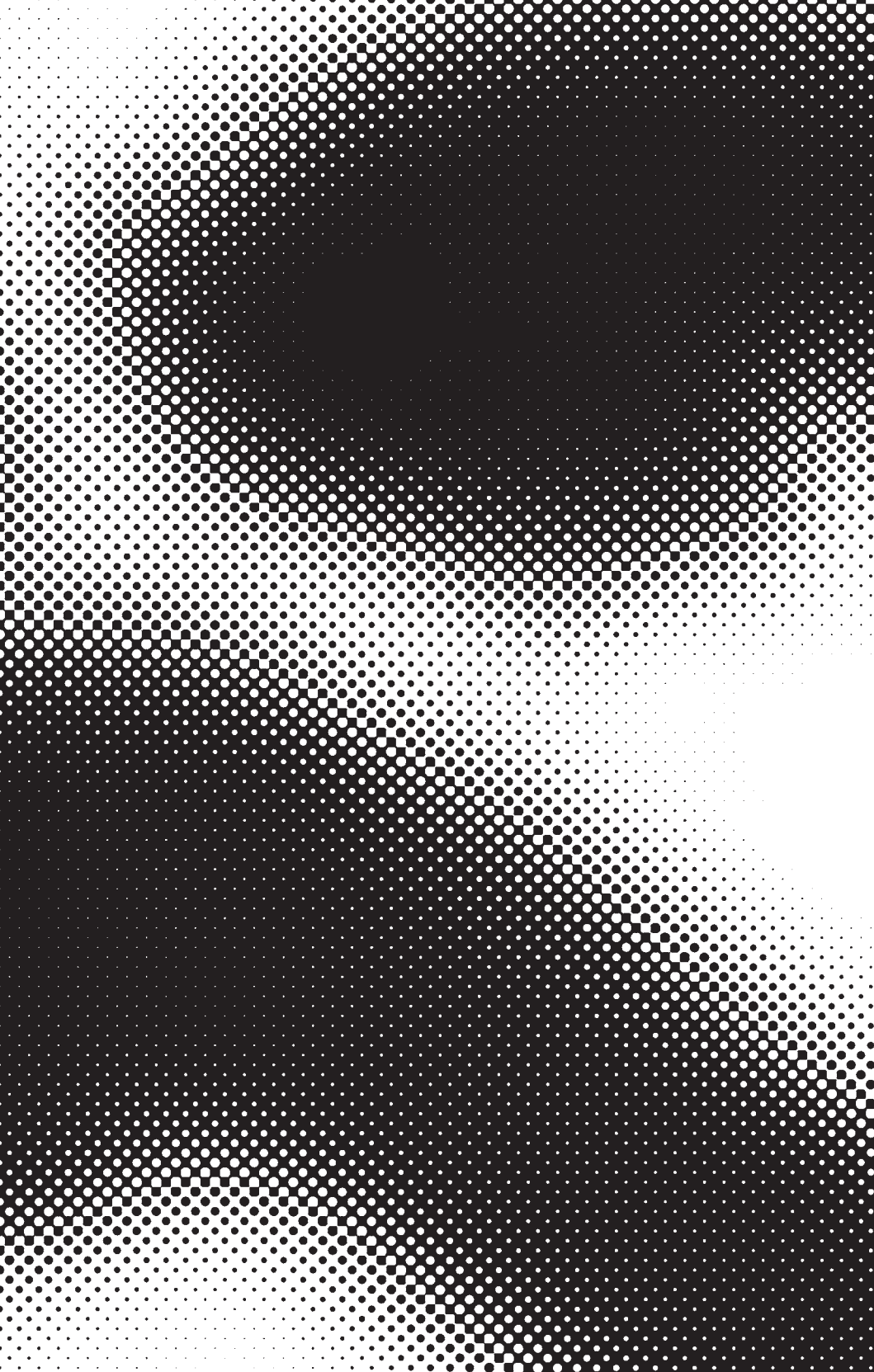
[MANGE PENGE]

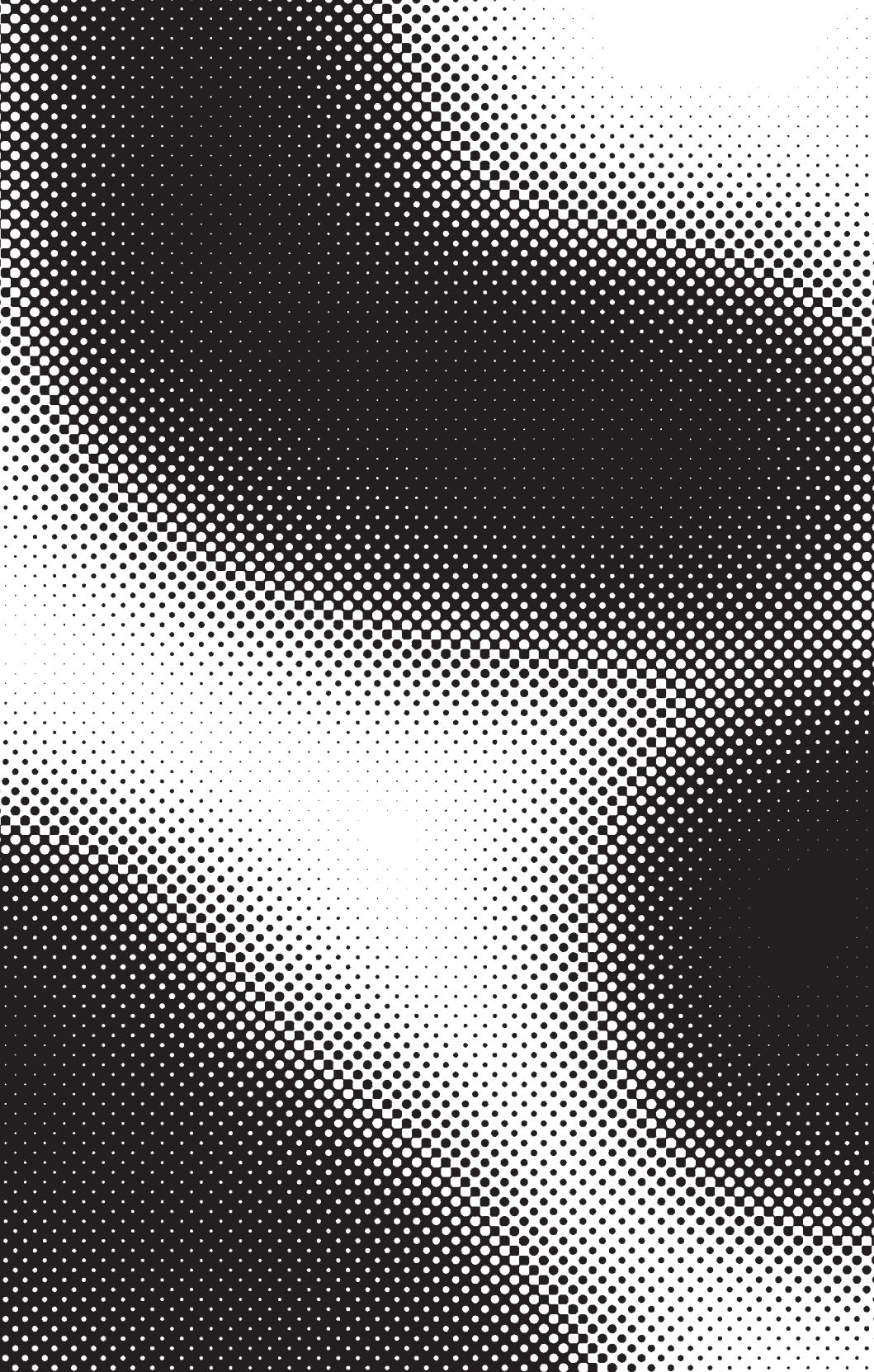
- S2:** (prøvende) Mange penge: Hør her: 5 millioner 770 tusind danske kroner
- S1:** (tørt konstaterende) 40.9 milliarder
- S3:** (eftertænksomt) 155 milliarder danske kroner
- S1:** 538 milliarder dollars
- S2:** Jeg kunne godt bruge flere penge.
- S1:** (vendt mod S2 og S3) Hvor meget får I i honorar for det her?
- S2, S3:** [svarer det virkelige beløb]
- S3:** Alle får det samme.
- S1:** Ej.
- S3:** Jo, instruktøren, os, dramaturgen, digteren, vel. Om det også gælder økonomiafdelingen, ved jeg ikke. Men alle andre får det samme, ikke? Får lidt.
- S2:** Hvis altså ikke, programmet nedlægges inden vi får udbetalt noget. Og vi har arbejdet gratis – med det her.
- S1:** (til alle og ingen) Ja. Er vi færdige her, eller?

S2: (råber halvhøjt Er vi okay?
til T, et åbent
spørgsmål)

Olga Ravn
Ída Börjel

ISBN: 978-87-93206-39-7
EAN: 9788793206397

AKT1
RADIODRAMA